

sche hoogleraren speelden lange tijd een grote rol in de kerken en afgestudeerde theologen konden in de Gereformeerde Kerken in Nederland als predikant aan de slag. De kerken, van hun kant, konden erop rekenen dat de theologen van de vu en haar alumni trouw bleven aan de drie Formulieren van Enigheid. Aan deze band is een einde gekomen toen de synode van de Gereformeerde Kerken in Nederland op 3 december 1999 besloot het contract met de *Vereniging voor christelijk wetenschappelijk onderwijs* op te zeggen.²²

16

Natuurlijk wordt de geschiedenis van een theologische faculteit ook bepaald door de studenten die er studeren. Eerst vormden zij een handjevol, allengs kwamen er meer en meer. Minder dan ik had gehoopt hebben zij echter blijvende sporen nagelaten. Het archief van de theologische faculteitsvereniging heb ik bijvoorbeeld niet kunnen vinden. Voor de eerste decennia heb ik me derhalve mede daardoor moeten beperken tot een beschrijving van de formele gang van zaken of tot incidenten. Voor een latere periode werd het mogelijk tot een iets levendiger beeld te komen van wat de studenten aan de faculteit beleefden en van wat hen bewoog.

Hiermee zijn de centrale thema's van dit boek aangegeven: de ontwikkelingen in de theologie, de verwevenheid van de faculteit met de kerkelijke geschiedenis, het schriftgezag en het academisch leven der studenten. Ze zijn in een chronologisch kader ingebracht op een wijze die in verregaande mate bepaald werd door de aard van het bronnenmateriaal en de gekozen invalshoek.

De eerste vijftientig jaar van het faculteitsbestaan zijn moeizaam geweest. In feite heeft het bijna al die tijd ontbroken aan groei. Tussen 1895 en 1902 was het voortbestaan van de Vrije Universiteit zelfs in gevaar. Aan deze eerste vijftientig jaar zijn de eerste drie hoofdstukken gewijd.

In de periode daarna, die tot de Tweede Wereldoorlog duurde, zette de groei van de vu door. De faculteit wist haar positie binnen de kerken gedurende deze jaren te verstevigen, mede omdat ze, bewust of onbewust, koos voor de conservatieve hoofdstroom van die kerken. Het hoogtepunt van haar invloed bereikte ze in de jaren dertig. Tegelijkertijd werd toen zichtbaar dat door de groei van de andere faculteiten en van het aantal faculteiten de theologische faculteit binnen de